MALTA

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR DR.
JOSEPH S. REFALO

Seduta ta' l-24 ta' Frar, 2006

Talba Numru. 2408/2003

GasanMamo Insurance Limited – C 3143 kif surrogati fid-drittijiet ta' l-assiguraturi taghha Marcellino u Joyce Galea skond il-ligi u l-polza (Claim Numru No34197) u Marcellino Galea u Joyce Galea

vs

Blye Engineering Co. Limited

It-Tribunal,

Ra l-avviz fl-ismijiet premessi prezentat fit-3 ta' Dicembru, 2003 fejn intqal illi s-socjeta' konvenuta ghandha tigi kkundannata thallas is-somma ta' tmien mija u sebgha u disghin lira u disgha u disghin centezmu (Lm897.99) lis-socjeta' attrici u mija u hamsin lira (Lm150.00) lill-atturi konjugi Galea bl-ispejjez u bl-interessi mid-data tal-prezentata tal-

avviz kontra l-konvenuti li minn issa huma ngunti ghas-subizzjoni u dana peress illi:
Il-konjugi Marcellino u Joyce Galea ordnaw u xtraw minghand il-konvenut freezers biex jigu installati u uzati fil-hanut taghhom Modern Fish Shop, Attard.
Peress illi wara li gew suppliti u installati l-konjugi Galea bdew juzawhom u poggew fihom stock ta' ikel konsistenti f'hut u ikel iehor.
Peress illi f'incidenti li sehhew f'Lulju u Awissu 2002, l-imsemmija freezers ma funzjonawx kif suppost u b'hekk l-istocks li kien hemm fihom gew danneggjati.
Peress illi l-konjugi Galea kienu assikurati mas-socjeta' attrici u gew kumpensati fl-ammont ta' tmien mija u sebgha u disghin lira u disgha u disghin centezmu (Lm897.99) rapprezentanti parti mid-danni fuq subiti u l-istess konjugi ma gewx kumpensati bl-ammont ta' mija u hamsin lira (Lm150.00) Maltin rapprezentanti l-excess.
Peress illi l-konvenuti huma unikament responsabbli ghad-danni imsemmija, liema konvenuti interpellati sabiex ihallsu baqghu inadempjenti.

Ra r-risposta tas-socjeta' konvenuta pprezentata fil-15 ta' Jannar, 2004 fejn intqal:
Illi t-talbiet tal-atturi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-freezers suppliti u installati mis-socjeta' konvenuta kienu skond il-ftehim u ma kellhom ebda difetti, u gew installati skond l-arti u s-sengha. Dak li gara fl-incidenti riferiti fl-avviz kien kollu dovut (a) ghal thaddim hazin ta' l-appart in kwistjoni; (b) ghaliex il-konjugi Galea ma mxewx fuq l-istruzzjonijiet moghtija lilhom mit-teknici tas-socjeta' konvenuta, kif ukoll mis-suppliers ta' l-istess apparat.
Ghalhekk is-socjeta' konvenuta tichad li ghandha responsabbilta' ghal xi danni li setghu sofrew il-konjugi Galea u tirriserva kull azzjoni spettanti lilha skond il-ligi ghal bilanc dovut lilha mill-istess konjugi Galea ghall-apparat kollu stallat fuq ordni taghhom.
Ra l-eccezzjoni ulterjuri tat-22 ta' Jannar, 2004 li fiha s-socjeta' konvenuta eccepiet li l-atturi Marcellino u Josephine konjugi Galea baqghu juzaw u jzommu taht il-kontroll taghhom l-apparat in kwistjoni u ma hadu l-

ebda passi biex jiddepozitawhom taht l-awtorita’ tal-Qorti skond il-ligi.

Semgha x-xhieda ta’ Arthur Taliana, John Galdes, Joyce Galea, Inginier Carmel Cuschieri, Joseph Tanti, Albino Formosa, Victor Cassar, Ray Mallia. Ha konjizzjoni tad-dokumenti esebiti u tac-cirkostanzi kollha tal-kaz. Semgha lid-difensuri tal-partijiet jittrattaw il-kaz.

Ikkunsidra:

1. Il-kaz jirrigwarda danni rizultanti mill-fatt illi f’Lulju- Awissu 2002 il-freezers installati fil-hanut Modern Fish Shop, Attard proprjeta’ ta’ l-atturi ma ffunzjonawx kif suppost. Bhala konsegwenza ta’ dan l-atturi garrbu danni fl-istocks li kellhom fil-freezers.

2. Is-socjeta’ konvenuta qieghda tghid illi l-freezers ma kellhom ebda difett u li dak li gara kien dovut ghal thaddim hazin tal-freezers kif ukoll ghal fatt li ma segwewx l-istruzzjonijiet. Apparti minn dan is-socjeta’ konvenuta qieghda tghid illi l-atturi baqghu ma ddepozitawx l-apparat il-Qorti.

3. Id-danni huma elenkati fil-lista Dok A u fis-survey Dok C u minn survey iehor Dok D. Minn dawn wiehed jista’ jikkonstata illi ma kienx il-kaz illi jigu depozitati l-freezers fil-Qorti ghaliex mhux qed jintalab xi hlas lura tal-freezers imsemmija. Ghalhekk it-Tribunal qed jichad l-eccezzjoni ulterjuri sollevata.

4. Jirrizulta illi kien hemm zewg kazi illi fih ggarrbu danni. L-ewwel kaz sehh fl-1 ta’ Lulju, 2002 fliema data kien intbaghat is-surveyor ta’ Castille Surveys Limited u tqabbad l-Inginier Carmel Cuschieri biex jara s-sitwazzjoni u dana skond ma jirrizulta mid-Dok C u Dok E rispettivament.

5. It-tieni kaz sehh fil-5 ta’ Awissu, 2002. Kien tqabbad is-surveyor Aurthur Taliana.

6. Skond l-Inginier Cuschieri l-hsara fl-ikel kienet saret minhabba li s-sistema tar-refrigerazzjoni ma kienetx qed tahdem tajjeb, u t-temperatura kienet tvarja.

7. Fis-sena 2003 gara kaz iehor simili u sar rapport lis-Sanita, u l-hanut inalaq peress illi skond tas-Sanita ma setax ikompli jopera.

8. L-assigurazzjoni ghall-ewwel kaz kienet halest is-somma ta' seba mija sitta u disghin lira Maltija sitta u sittin centezmu (Lm796.66c) u l-atturi kienu wehhlu hamsa u sibghin lira Maltija excess (Lm75.00c). Fit-tieni kaz kien sar hlas mill-assikurazzjoni fis-somma ta' mija tmienja u ghoxrin lira Maltija u tlieta u tletin centezmu (Lm128.33c), dawn b'kollox igibu s-somma ta' disa mija ergha u ghoxrin lira Maltija u disagha u disghin centezmu (Lm924.99c).

9. Mix-xhieda mismuha, irrizulta illi wara li gew instalati l-freezers, xi gimgha wara tpogga lis-stokk fihom. Joyce Galea fir-rigward tghid "meta kollox twahhal f'postu, dawn qaluli li jiena stajt nimla dawn l-freezers bl-ikel". Wara li sar hekk gie nnutat li l-affarijiet frizati b'dew jinhallu, informaw lis-socjeta konvenuta, pero' wara jumejn lis-stokk niten, fir-rigward ta' dan ma kienetx saret claim.

10. Sussegwentament l-attur kien kellem lil Ray Mallia tas-socjeta konvenuta u kienu marru t-teknici, pero' ma sabux tarf. It-teknici ssuggerew li s-sistema tal-eletriku ma kienetx b'sahhita bizzejjed. Ghalhekk l-atturi applikaw ghal sistema three phase, izda l-freezers baqu jahdmu l-istess.

11. It-teknici tas-socjeta konvenuta kienu ddecidew li jkabru l-kompressuri. Dawn inbidlu pero' wkoll kien ghal ta' xejn.

12. L-attrici indikat li kien hemm diversi problemi, fosthom li t-temperatura ma tinzamx; li jfroma silg mal-biebin; li biex jitnehha is-silg issir hsara ghal lis-steel frame; li l-kumpessur kien mixghul il hin kollu; li ma kienx hemm dwal fil-unit; u finalment li l-materjal fil-units il-baxxi ma kienx izomm it-temperatura.

13. Mid-Dok E esebit li huwa s-survey maghmul mill-Inginier Charles Cuschieri gie nnutat is-segwenti "it is concluded that the high variances in the temperature inside the freezer was due to the mal functioning or incorrect functioning of the refrigerating system".

14. Hekk ukoll fis-survey Dok F ta' l-istess Inginier Cuschieri, rigwardanti t-tieni kaz gie nnutat illi kien

hemm miljorament fis-sistema kif tahdem pero' xorta nnota ssegwenti "the units especially the deep freezers are still not operating to specification as they are not reaching a temperature of 18 degrees centigrade; one of the refrigerators under the bench was with a rather high temperature plus 12 degrees centigrade to 15 degrees centigrade which is not acceptable".

15. Hekk ukoll is-surveys Dok C u Dok D maghmulin minn Arthur Taliana jikkonferma dawn il-fatti.

16. Jirrizulta wkoll illi kien hemm problema bl-ice making machine. Qalu lis-socjeta konvenuta u din bghatet technician li wara li hadem fuq il-magna, l-istess magna waqfet tahdem. Dan kien gara minhabba li kien ghalaq il-vit tal-ilma, fil-waqt li technician iehor qal li l-problema kienet valvola li ma kienetx qed talaq. Il-problema ma gietx rizulta.

17. Dwar is-sistema tal-igene necessarja xhedt Joseph Tanti mill-Fisheries Department li ghamel referenza ghar-rapport tieghu a fol 64 tal-process.

18. It-Tribunal jinnota illi t-technicians tas-socjeta konvenuta Albino Formosa u Victor Cassar, ma gabux ragunijiet validi li bijhom jiggustifikaw lilment tal-atturi anzi huma jipprovaw jghatu t-tort fis-sistema tal-eletriku u l-Enemalta, pero' fir-rigward ma hemm l-ebda indikazzjoni li dan huwa minnu.

19. Ray Mallia Direttur tas-socjeta konvenuta jghid illi s-sitema tar-refrigirazzjoni tal-atturi kienet simili ghal dik ta' Supermarket, pero' dan ukoll qed jatribwixxi t-tort tas-sistema tal-eletriku.

20. Ghalekk mill-kumpless tal-provi t-Tribunal huwa sodisfatt illi s-sistema ta' refrigirazzjoni qatt ma hadmet sew ghax kienet difettuza, bil-konsegwenza li l-atturi soffrew id-danni li qed jitolbu.

Ghaldaqstant it-Tribunal qed jilqa' t-talba attrici, jiddikjara lis-socjetga konvenuta unikament responsabbli ghad-danni imsemmija u tikkundanna lill-istess socjeta konvenuta thallas lis-socjeta attrici is-somma tmien mija u sebgha u disghin lira u disgha u disghin centezmu (Lm897.99), u lill-atturi s-somma

ta’ mija u hamsin lira (Lm150.00) . Bl-imghaxijiet legali dekorribbli mit-3 ta’ Dicembru, 2003. L-ispejjez ta’ din lis-stanza ghandhom jigu sapportati unikament mis-socjeta konvenuta.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------